

Översikt av svar på CNV:s förslag om ett nationellt certifieringssystem för naturguider

CNV tog under 2010 fram ett förslag på hur ett nationellt certifieringssystem för naturguider kan organiseras och utvecklas. Förslaget skickades i två likartade versioner för synpunkter till berörda aktörer. En till utvalda remissinstanser och en till enskilda aktörer. Det kom in svar från 63 respondenter, varav 29 från remissinstanser och 34 från övriga aktörer.

I förslaget som skickades till remissinstanser och övriga aktörer fanns åtta frågor som respondenterna uppmanades att svara utifrån. Alla respondenter har inte svarat på alla frågor och flera har svarat i form av löpande text.

Överlag är respondenterna positiva till CNV:s förslag och till arbetet med kvalitetssäkring av naturguider. Fem respondenter anser dock att förslaget behöver omarbetas: Naturvårdsverket, Svenska bergsguideorganisationen (SBO), Ekoturismföreningen, Friluftsrämjandet och Svenska turistföreningen (STF) - de tre sistnämnda i ett gemensamt svar. Många respondenter betonar att det är viktigt att branschen är delaktig i systemet och uppbyggnaden av det. Flera respondenter, till exempel SBO, STF, Friluftsrämjandet och Ekoturismföreningen betonar att det är viktigt att systemet samarbetar med befintliga utbildningar och kvalitetssäkringar. Tydlighet i systemet betonas av några respondenter. Valbara inriktningar och moment (ämnes-, aktivitetsmässigt eller geografiskt) efterfrågas av flera respondenter, till exempel Länsstyrelserna i Jönköping och i Skåne.

Frågan om det behövs ett nationellt certifieringssystem för naturguider togs upp som första fråga. Nästan alla respondenter är positiva till någon sorts kvalitetssäkringssystem för naturguider. De flesta är positiva till ett nationellt certifieringssystem för naturguider, med liknande argument som de CNV har angett i förslaget. Ytterligare analys av behov efterfrågas av några respondenter, som Ekoturismföreningen, Friluftsrämjandet, STF och SBO. En kompletterande utbildningsnorm efterfrågas av Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Västerbotten.

Den andra frågan gäller om den regelgäende organisationen ska vara en ideell organisation med bred förankring inom naturguidebranschen. De flesta respondenter tycker att det är en god idé, men viss oro uttrycks över den långsiktiga finansieringen och kontinuiteten hos en ideell organisation. Några föreslår myndighetsansvar. CNV föreslås som regelgäende organisation av fyra respondenter. Ekoturismföreningen föreslås av Länsstyrelsen i Blekinge. Ekoturismföreningen, STF, Friluftsrämjandet och SBO vill att man beslutar om regelgäende organisation först när systemet är klart.

I den tredje frågan efterfrågades synpunkter på den regelgäende organisationens föreslagna befogenheter. Att organisationen har rätt kompetens och en bra förankring i branschen betonas generellt som krav.

Den fjärde frågan behandlade certifieringsorganisationens uppgifter och svaren är överlag positiva till förslaget. Nästan alla som har kommenterat att det föreslås en separat certifieringsorganisation tycker att det verkar vara en god idé, med argument som opartiskhet och oberoende. Naturvårdsverket anser att det inte behövs en separat certifieringsorganisation, utan vill istället, för att göra systemet kostnadseffektivt, se ett samarbete mellan den regelgäende organisationen och utbildare.

Antagningsprocessens struktur tas upp i fråga fem. Förtydligande när det gäller relation till utbildningar efterfrågas av flera. Några respondenter är måna om att erfarna guider utan betyg och intyg ska kunna delta i systemet. Några respondenter nämner att det är bra att obligatorisk utbildning inte föreslås som antagningskrav, till exempel Länsstyrelsen i Västernorrland. Endast en vill inte ha några antagningskrav men de flesta anser att det är rimligt med erfarenhetskrav.

Den sjätte frågan berör certifieringsprocessens utformning med prov och utbildningshelger. NV anser att man ska kunna välja att certifiera sig genom utvalda utbildningar eller via den föreslagna certifieringen. Länsstyrelsen i Västmanland efterfrågar samordning med utbildningar för proven. Utbildningsheligerna lyfts fram av många respondenter som positiva för guidernas nätverkande och fortbildning. Ett fåtal respondenter tycker att man bör kunna slippa delta på utbildningsheligerna genom att uppvisa intyg eller liknande.

Synpunkter på budgetplaneringen tas upp i den sjunde frågan. Naturvårdsverket föreslår en förenklad certifieringsorganisation (genom en utbildningsnorm och att utbildningsaktörer involveras) som avsevärt kan minska kostnaden för systemet. Flera respondenter är oroliga för att certifieringsavgiften kan bli för hög och få många guider, framförallt deltidsguider, att inte certifiera sig. Flera respondenter efterfrågar mer långsiktig finansiering och långsiktigsubventionering av avgifter. Naturskyddsföreningen, Närturguiderna, Studieförbundet och Länsstyrelsen i Stockholm anser att certifieringsprocessens oberoende och trovärdighet kan påverkas av en eventuell extern finansiering från en större organisation. Mer resurser till marknadsföring efterfrågas av ett par respondenter. SBO, STF, Friluftsrämjandet och Ekoturismföreningen anser att budgeten är mycket osäker och att det är stor risk att systemet inte blir bärkraftigt och trovärdigt.

Den åttonde frågan berör tidsplanen för att bygga upp certifieringssystemet. Respondenterna som är negativa till förslagets tidsplan, till exempel Länsstyrelsen i Västmanland, hänvisar till tid för att förankra uppbyggnaden av systemet med berörda aktörer eller finna finansiering om inte ansökan till Jordbruksverket beviljas.